

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 17 lutego 2016 r.

DJE-WEPI SN.4023.14.2016.MŁ

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Szanowny Panie Ministrze,

odnosząc się do Pana wystąpienia z dnia 22 stycznia 2016 r. (nr pisma: ZEW.422.3.2016.MP), uprzejmie informuję, iż podzielam Pana stanowisko, że cyt.: „wiek przedszkolny jest szczególnie ważnym okresem w rozwoju dziecka i powinien być nieodłącznie związany z edukacją przedszkolną - jako czynnikiem harmonijnego rozwoju dziecka, w obszarze fizycznym, poznawczym, społecznym i emocjonalnym.”

W świetle znowelizowanych przepisów ustawy o *systemie oświaty*¹, od 1 września 2016 r. wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, w innych formach wychowania przedszkolnego oraz do dnia 31 sierpnia 2019 r. także w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Ponadto, od 1 września 2016 r. obowiązkiem przedszkolnym będą objęte dzieci 6-letnie. Natomiast wszystkie chętne dzieci 4- i 5-letnie będą miały zapewnione miejsce realizacji wychowania przedszkolnego. W odniesieniu do dziecka 3-letniego na gminy nałożony został obowiązek zapewnienia miejsca realizacji wychowania przedszkolnego od dnia 1 września 2017 r.

Nie zmienia to też faktu, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej, a taką potrzebą jest m.in. organizacja wychowania przedszkolnego, należy do zadań własnych gminy². Gminy nadal

¹ ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r. o *zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* – Dz. U. z 2016 r., poz. 35.

² art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515).

są zobowiązane do zapewnienia miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla wszystkich uprawnionych dzieci.

Należy także zauważyć, że prawo oświatowe daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość skorzystania z zasobów, jakimi dysponują przedszkola niepubliczne, na warunkach ustalonych przez jednostkę samorządu terytorialnego - w granicach określonych ustawą o systemie oświaty.³

Dodatkowo informuję, że znowelizowane ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw przepisy art. 14a ust. 2a i art. 17 ust. 7 ustawy o systemie oświaty oraz w okresie przejściowym art. 15 ww. ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r., przywracają kontrolę kuratorów oświaty nad działaniami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania sieci szkół i przedszkoli. Ustalenie przez radę gminy sieci publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego będzie możliwe po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Kurator oświaty oceni, czy projektowana sieć publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych wraz z publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, niepublicznymi przedszkolami, o których mowa w art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty i niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty, zapewni wszystkim dzieciom zamieszkałym na terenie gminy, obowiązany do realizacji rocznego przygotowania przedszkolnego możliwość spełniania tego obowiązku, zaś dzieciom pięcioletnim, czteroletnim, a od 1 września 2017 r. – także trzyletnim – możliwość realizowania wychowania przedszkolnego.

Jednocześnie przypominam, że na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Roczna kwota dotacji z budżetu państwa przypada na każde dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego na obszarze gminy, bez względu na czas jego przebywania w przedszkolu. Oznacza to, że gmina otrzymuje dotację również na dzieci, które korzystają tylko z ustalonego przez radę gminy bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki (nie krótszego niż 5 godzin dziennie), a także na dzieci korzystające z wychowania przedszkolnego w niepublicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego.

Z uwagi na przeprowadzoną zmianę dotyczącą przywrócenia wieku rozpoczynania obowiązku szkolnego do 7 lat, znaczna część dzieci w wieku 6 lat pozostanie objęta wychowaniem przedszkolnym.⁴ W związku z tym, przewiduje się, że w okresie tych 4 miesięcy 2016 r. (tj. wrzesień - grudzień) gminy będą musiały zwiększyć wydatki ponoszone na wychowanie

³ Zgodnie z art. 90 ust. 1b i 1c i kolejne ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.).

⁴ Na podstawie przepisów ww. ustawy z dnia 29 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

przedszkolne. Biorąc to pod uwagę, wcześniej ustalona kwota dotacji na 2016 rok w wysokości 1 305 zł na jedno dziecko, została zwiększona do 1 370 zł.

W związku ze zwiększeniem rocznej kwoty dotacji na dziecko, przy jednoczesnym przewidywanym zwiększeniu liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przyszłości oraz brakiem obowiązku szkolnego dzieci sześciolletnich od roku szkolnego 2016/2017, w ustawie budżetowej na rok 2016 powiększono kwotę rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego o dodatkowe 84 mln zł, do 1 670 mln zł.

Należy zauważyć, że w zakresie liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym - jeszcze dwa lata temu, w roku szkolnym 2013/2014, była ona wyższa od obecnej o 156 tys. dzieci (12%), mimo, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym systematycznie wzrasta. Obecnie liczba wolnych miejsc w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego (ok. 50 tys.) oraz liczba potencjalnych miejsc w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych (ponad 300 tys., tj. o ponad 100 tys. więcej niż obecnie) pozwala na stwierdzenie, że możliwości objęcia wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku od 3 do 6 lat są znaczne.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że decyzja, w jakim wieku dziecko rozpocznie edukację przedszkolną oraz wybór miejsca wychowania przedszkolnego należy do rodziców (opiekunów prawnych). Nie wszyscy rodzice dzieci 3-letnich (szczególnie mieszkających poza miastem, czy na wsi) wyrażają wolę korzystania z edukacji przedszkolnej. Niektórzy rodzice⁵ pozostawiają także dziecko 3-letnie w żłobku lub pod opieką niani.

Reasumując, zapewniam Pana, że edukacja przedszkolna jest rozumiana i traktowana w polityce oświatowej państwa, jako prawo przysługujące każdemu dziecku.

Z poważaniem,

Maciej Kopeć

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

⁵ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁵, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 rok życia.